

В Страцин отбелязахме 75 години от бойното кръщение на Парашутната ни дружина

След 75 години край с. Страцин, Република Северна Македония бе открита паметна плоча, на която е изписано „В памет на загиналите български воини в боевете при Стражин и страцин срещу войските на Хитлеристка Германия през октомври 1944 г.“. Тя е изработена от Съюза на ветераните от войните на България.

Това се случи на 20 октомври т.г. с традиционен военно-църковен ритуал. От българска страна участваха ветерани от Втората световна война, военноинвалиди и военнопострадали, запасни, резервисти и ученици от Спортно училище „Ген. Владимир Стойчев“. Включиха се и представители на местната власт и на неправителствени организации от Република Северна Македония.

Българската армия бе представена от военнослужещи от Силите за специални операции начело с техния командир бригаден генерал Явор Матеев и от Националната гвардейска част.

Плочата бе открита от председателя на Съюза на ветераните от войните на България доц. д-р Иван Сечанов от бригаден генерал Явор Матеев. Паметната церемония се проведе по ръководството на директора на дирекция „Социална политика и политика по военно-патиртично възпитане“ в МО Иво Антонов. Плочата осветиха свещеници от местния храм на Македонската православна църква. Посланикът ви в Скопие Ангел Ангелов и кметът на Общин Кратово Люпчо Бояджиев поеха ангажимент до следващата година районът, където се провежда поклонението да бъде облагороден.

Днес е един много вълнуващ ден за нас ветераните от Втората световна война и за всички, които сте с нас,

посочи доц. д-р Сечанов, по повод откриването на плочата. И продължи: „Отдадохме макар и малко от дължимото на тези, които не пожалиха живота си, за да спрат хитлериските войски, които бяха тръгнали с мисията на изтребят славянските и други народи“. Той подчерта, че с тази проява се отбелязва и една славна годишнина от военната ни история. На 18 октомври се навършиха 75 години от първото бойно сражение на Парашутната дружина. Този ден е празник на българските военни парашутисти, които за поредна година се поклених пред паметта на своите предшественици.

„Ние се намираме в района, където са воювали Парашутната дружина и моята 9-та гвардейска дружина. Парашутната дружина проявява чудеса от храброст и героизъм в многократни сражения с противника. Независимо от жертвите, тя продължава настъплението и овладява ключови немски позиции по билото на Стражин и принуждава противника да напусне Стражинската позиция. В жестокия бой за Страцин загива и помощник-командирът на Парашутната дружина Димитър Захариев“, припомни д-р Сечанов.

Същата нощ неговата 9-та гвардейска дружина по спешност се придвижва в помощ на Парашутната дружина и рано сутринта, през труповете на убитите парашутисти атакува голия хребет. В сраженията за овладяване Деве баир, Крива паланка и Стражин, 9-та гвардейска дружина дава 34 убити и 62 ранени.

Отидох на фронта като доброволец, не за пари и власт, а дълбоко убеден във вярата за по-добър живот за всички хора, каза още председателят на Съюза на ветераните от войните на България. Всички сме късметлии, подчерта той, че живеем 75 години в мир. „Войната е масова смърт и инвалидност, тотална материална, културна и морална

разруха. И сега сме свидетели на такава разруха за някои народи. Нищо по-хубаво няма от мирното съжителство, разбирателство и взаимопомощ между хората, народите и държавите. Затова отдадох живота си тези, чиято памет днес почитаме. Нека никога да не забравяме техния завет“, отбеляза доц. д-р Сечанов.

Със заповед на вицепремиера и министър на отбраната Красимир Каракачанов, прочетена то полковник от запаса Манол Тенчев, с новоучредения юбилеен медал „75 години Втора световна война“ бяха удостоени 17 ветерани от Втората световна война. Отличията връчиха бригаден генерал Явор Матеев и Иво Антонов. Първите ветерани носители на медала са Иван Сечанов, Атанас Илев, Софи Пинкас, Тодор Андонов, Кирил Стоянов, Любен Ризов, Тодор Божилов, Асен Богданов, Бойко Медаров, Мария Чаламова, Димчо Димчев, Митка Захариева, Мария Стоянова, Тодор Гогов, Борис Гърнев и Марин Узунов, Цанко Стойков и Стамен Ангелов. Посмъртно със същия медал бяха удостоени полковник Никола Костадинов, редник Цанко Йотов и майор Райчо Григоров. С юбилейния медал бе награден и Даниела Тронкова, главен секретар на Съюза на военноинвалидните кооперации. С почетната значка на министъра на отбраната бе награден Димитър Кюмюрджиев – заместник-председател на КЗК и бивш заместник-министър на отбраната.

Тази среща на поколенията тук показва, че в България никой и нищо не е забравено, подчерта в приветствието си посланик Ангелов. Той изрази увереност, че Република Северна Македония скоро ще бъде приета за член на ЕС, което ще създаде по-добри условия за нашето сътрудничество.

Признателност към саможертвата на ветераните изрази в словото си бригаден генерал Матеев. Той говори за героизма на парашутистите в боевете преди 75 години в този район. Подчерта, че техните наследници Силите за специални операции се приемат от политическото и държавното ръководство на страната, от всички институции, като най-силното стратегическо и съвременно оръжие на Република България за противодействие на съвременните рискове и заплахи. Той гарантира, че Силите за специални операции винаги ще бъдат на висотата на техния девиз „Там, където другите не могат!“. Българската войска, бе категоричен генералът, винаги и служила на своя народ, на своя командир, на своето семейство. И продължи: „Българската войската не може да се характеризира с думите фашистка комунистическа или оцветена в какъвто и да е цвят. Така е било, откакто я има българската войска, така е и до ден днешен.“

Иво Антонов връчи юбилейния медал „75 години Втора световна война“ на представителите на Сдружението на ветераните и резервистите от отбраната и сигурността на Република Северна Македония генералите Илия Николовски и Филип Котели, полковник д-р Димитар Димитриевски, полковник Ристо Бошков, Живко Наумов и Бошко Петервски. Кметът на Община Кратово Люпчо Бояджиев, който също бе награден с този медал, поздрави участниците в церемонията и пожела по-нататъшно развитие на сътрудничеството между двата народа. В церемонията се включиха още военното ни аташе в Скопие и неговият помощник подполковник Пламен Николов и майор Румен Янев, заместник-началникът на ЦВО полковник Павлин Велков, членове на СОСЗР начело с неговия председател ген. Златан Стойков,

членове на Съюза на ветераните от войните на България под ръководството на председателя доц. д-р Иван Сечанов, членове на Съюза на възпитаниците на ВНВУ, ШЗО и РВГ с председател капитан далечно плаване Атанас Илев, членове на Съюза на военноинвалдите и военнопострадалите с председателя им младши лейтенант от запаса Петър Велчев, председателят на Сдружение „Сини каски“ Николай Колев, председателят на Съюза на военноинвалидните кооперации Борис Николов, председателят на НД „Традиция“ Огнян Маринов, представители на Съюза на българските парашутисти и на други военно-патриотични организации.

В покрайнините на с. Страцин бяха положени венци и цветя от името на министъра на отбраната, началника на отбраната, посланика ни в Скопие, командира на 68-а бригада „Специални сили“, кмета Кратово, военнопатриотичните съюзи, посолството ни в Скопие, Сдружението на ветераните от резерва на Македония и останалите участниците в автопохода.